

Valsts aģentūras “Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs” noteikumi Validācijas un verifikācijas institūcijām par pāreju uz LVS EN ISO/IEC 17029:2020 un LVS EN ISO 14065:2022.

Valsts aģentūra “Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs” (turpmāk tekstā – LATAK) informē pretendētus, akreditētās validācijas un verifikācijas iestādes par nepieciešamo akreditācijas pāreju uz ISO 14065:2020. Saskaņā ar Starptautiskā akreditācijas foruma (IAF) Rezolūciju 2019-19 tiek noteikts trīs gadu pārejas periods, lai pielāgotos ISO 14065:2020 prasībām, t.i. līdz 2023.gada 30.novembrim. Ar jaunā standarta publicēšanu tā piemērošanas sfēra tiek būtiski paplašināta no tradicionālās siltumnīcefekta gāzu jomas to attiecinot uz vides informāciju. Atbilstoši IAF rezolūcijai 2019-19 tiek noteikts, ka ISO 14065:2020 tiek piemērots tikai kopā ar ISO/IEC 17029:2019. Jaunā akreditācija pāriet arī uz jaunu 3.līmeņa standartu LVS EN ISO/IEC 17029:2020 (IAF rezolūcija 2019-14 un 2019-19) un tehnisko standartu LVS EN ISO 14064-3:2019.

Atbilstoši Eiropas Komisijas īstenošanas lēmumam (ES) 2020/1835 (2020. gada 3. decembris) par saskaņotajiem akreditācijas un atbilstības novērtēšanas standartiem* EN ISO/IEC 17029:2019 ir paziņotais standarts visām iestādēm, kuras veic atbilstības novērtēšanu.

Šie noteikumi var tikt mainīti saistībā ar jauniem IAF vai EA lēmumiem/rezolūcijām, vai sakarā ar LATAK lēmumu.

1. Pārejas norise

Visi sākotnējās akreditācijas, sfēras paplašināšanas vai atkārtotās akreditācijas pieteikumi no šo noteikumu paziņošanas brīža ir iesniedzami tikai atbilstoši LVS EN ISO/IEC 17029:2020 un LVS EN ISO 14065:2022 standartiem. Aktualizētā pieteikuma forma pieejama LATAK mājas lapā.

Lai nodrošinātu savlaicīgu esošo akreditēto institūciju pāreju uz jaunajiem standartiem, vērtēšanas parasti notiek ikgadējo plānoto vērtēšanu laikā. Pārejas nodrošināšanai tiek vērtēti tādi aspekti kā:

- Organizācijas, procesu un pārvaldības sistēmas nepieciešamās izmaiņas;
- Veiktie pasākumi izmaiņu ieviešanai;
- Iesaistīto personu mācības par izmaiņām;
- Pārvaldības sistēmas dokumentācijas izmaiņas;
- Ar klientiem saistīto dokumentu izmaiņas (vienošanās, atskaites, riska analīze, uc.);
- Apliecinājumi par iekšējo auditu veikšanu atbilstoši LVS EN ISO/IEC 17029:2020, LVS EN ISO 14065:2022 un LVS EN ISO 14064-3:2019.

2. Citi standarti, normatīvie akti un dokumenti

2.1 Akreditācijas standarti

LVS EN ISO/IEC 17029:2020 Atbilstības novērtēšana. Vispārīgie principi un prasības validēšanas un verificēšanas institūcijām (ISO/IEC 17029:2019)

LVS EN ISO 14065:2022 Vispārīgi principi un prasības vides informācijas validēšanas un verificēšanas institūcijām (ISO 14065:2020)

LVS EN ISO 14064-3:2019 Siltumnīcefekta gāzes. 3.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu ziņojumu verificēšanai un validēšanai (ISO 14064-3:2019)

ISO 14066:2011 Greenhouse gases Competence requirements for greenhouse gas validation teams and verification teams

2.2 EU ETS reglamentētā verifikācijas programma

- Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2067 (2018. gada 19. decembris) par datu verifikāciju un verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK
- Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2066 (2018. gada 19. decembris) par

- siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012
- Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/331 (2018. gada 19. decembris), ar ko nosaka Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu
 - EU DG CLIMA mājas lapā publicētie noteikumi, norādījumi un dokumenti: (https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring_en#tab-0-1)
 - VARAM mājas lapā publicētie dokumenti un veidlapas (<https://www.varam.gov.lv/lv/eiropas-savienibas-emisiju-kvotu-tirdzniecibas-sistemas-4-periods>)
 - EA-6/03 M: 2013 EA-Document for the Recognition of Verifiers under the EU ETS Directive <https://european-accreditation.org/publications/ea-6-03-m/>

2.3 ICAO CORSIA

- CORSIA - Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation
- ICAO Standards and Recommended Practices (SARPs) - Annex 16 Volume IV, 27.06.2018
- ICAO Doc 9501 Environmental Technical Manual Volume IV - CORSIA, 2018
- Informācija un noteikumi ICAO mājas lapā : [Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation \(CORSIA\) \(icao.int\)](https://www.icao.int/Newsroom/Carbon-Offsetting-and-Reduction-Scheme-for-International-Aviation-CORSIA)
- IAF MD 6: 2014 - IAF Mandatory Document for the Application of ISO 14065:2013 (Issue 2, 2014)
- IAF MD 14:2014 - IAF Mandatory Document for the Application of ISO/IEC 17011 in Greenhouse Gas Validation and Verification (ISO14065:2013) (Issue 1)
- Lidojumiem atbilstoši ES likumdošanai: Commission Delegated Regulation (EU) 2019/1603 of 18 July 2019 supplementing Directive 2003/87/EC of the European Parliament and of the Council as regards measures adopted by the International Civil Aviation Organisation for the monitoring, reporting and verification of aviation emissions for the purpose of implementing a global market-based measure

2.4 Nereglamentētās verifikācijas un validācijas programmas atbilstoši LVS EN ISO 14064-1:2019 un LVS EN ISO 14064-2:2019

- LVS EN ISO 14064-1:2019 Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (ISO 14064-1:2018)
- LVS EN ISO 14064-2:2019 Siltumnīcefekta gāzes. 2.daļa: Specifikācija ar vadlīnijām projektu līmenī siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas vai likvidēšanas uzlabojumu kvantitatīvai noteikšanai, monitorēšanai un ziņošanai (ISO 14064-2:2019)
- IAF MD 6:2014 Mandatory Document for the Application of ISO 14065:2013 (Issue 2, 2014)
- IAF MD 14:2014 Mandatory Document for the Application of ISO/IEC 17011 in Greenhouse Gas Validation and Verification (ISO 14065:2013) (Issue 1)

LATAK veidlapas ir pieejamas LATAK mājas lapā <http://www.latak.gov.lv> sadaļā Dokumenti SEG verificēšanas institūcijām.

IAF ģenerālās asamblejas rezolūcijas atrodamas <https://iaf.nu/en/iaf-documents/resolutions/>

Visu informāciju var iesniegt elektroniski, nosūtot to LATAK uz e-pasta adresi pasts@latak.gov.lv vai iesniegt LATAK birojā – Brīvības ielā 55, Rīgā, LV 1010.